

STY-09706 1177 Journal - Regional riktlinje

Målgrupp för dokumentet: Verksamhetschef, vårdpersonal och systemförvaltning

Innehåll

1. Bakgrund	2
2. Riktlinjer – syfte och omfattning	2
3. Ansvar	2
3.1. Osignerad information	2
3.2. Möjlighet att dölja information.....	3
4. Support/frågor	3
4.1. Teknisk support -invånare.....	3
4.2. Personalsupport	3
5. Hantering patienter med skyddade personuppgifter	3
5.1. Patienter med skyddade personuppgifter	3
6. Försegling – borttagande av patientens direktåtkomst.....	4
6.1. Försegling gjord av patienten själv – hela Journalen	4
6.2. Försegling gjord av vården på patientens begäran – hela eller delar av Journalen	4
6.3. Försegling gjord av vården på initiativ av vården – hela eller delar av Journalen	4
6.4. Jourtid – försegling av Journalen vid akuta situationer	4
6.5. Hävning av försegling på patientens begäran	5
6.6. Hävning av försegling på vårdens begäran	5
7. Legal ställföreträdare.....	5
7.1. Legal ställföreträdare – Ge direktåtkomst	5
7.2. Legal ställföreträdare - Hävning av direktåtkomst	5
8. Direktåtkomst till minderårigs information i 1177 Journal	5
8.1. Borttagande av vårdnadshavares direktåtkomst till barnets journal	6
8.2. Jourtid – Borttagande av vårdnadshavares direktåtkomst vid akuta situationer ...	6
8.3. Förlängning av vårdnadshavares direktåtkomst i 1177 Journal för barn 13-16 år	6
8.4. Förlängd direktåtkomst för barn 13-16 år till sin egen journal	7
8.5. Hävning av direktåtkomst av journalinformation för barn 13-16	7
9. Lagrum och styrande förutsättningar	7
10. Blanketter	7

1. Bakgrund

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutade den 21 september 2016 att ge patienter direktåtkomst till sina journaluppgifter genom den nationella 1177 Journal.

Syftet är att öka patientens delaktighet i sin vård och möjlighet att tillgodogöra sig information. Åtkomst till tjänsten har:

- Personer över 16 år
- Vårdnadshavare till barn under 13 år

2. Riktlinjer – syfte och omfattning

Denna riktlinje ger anvisningar för att följa det nationella ramverket för 1177 Journalen och anger därmed det handlingsutrymme och de undantag som finns för den enskildes direktåtkomst till journaluppgifter från anslutna journalsystem. Direktåtkomst innebär elektronisk åtkomst till information med hjälp av personlig inloggning.

Region Gotland har två system anslutna till 1177 Journalen och varje system har en tillämpningsbeskrivning som beskriver aktuella informationsmängder och aktuella instruktioner per system:

- STY-25908 1177 Journal - Tillämpningar i TakeCare
- STY-25907 eTjänsten Journalen - Tillämpningar 1177 Rådgivningsstödet
- STY-29037 Journalen via nätet - Tillämpningar Obstetrix

3. Ansvar

Verksamhetschef ansvarar för att de regionala riktlinjerna följs och att det finns kända rutiner på vårdenheten gällande den enskildes direktåtkomst till journaluppgifter. Verksamhetschefen ansvarar för att hälso- och sjukvårdspersonalen kan informera patienten om vilken information som finns i 1177 Journalen, vilka undantag till direktåtkomsten som finns och vart patienten ska vända sig vid frågor om 1177 Journalen eller innehåll.

Objektsförvaltare eHälsa/MIT ansvarar för att administrera beställningar gällande undantagen till direktåtkomst för 1177 Journalen. Undantagen och åtgärder beskrivs i detta dokument. Det finns centralt framtagna blanketter för ansökan om samtliga åtgärder, läs mer om dessa i stycket Blanketthantering.

3.1. Osignerad information

Från 31 mars 2021 visas även osignerade journalanteckningar i 1177 Journalen från journalsystemet TakeCare.

Region Gotland följer Ineras nationella ramverk för 1177 Journal där det framgår att journalinformation ska göras tillgänglig direkt i 1177 Journal när den är införd i patientjournalen. I e-tjänsten kan patienten välja att inte se information som är nyare än 14 dagar och de uppgifter som är osignerade är tydligt markerade i gränssnittet.

3.2. Möjlighet att dölja information

Om journalförande personal – i syfte att skydda patienten, närstående eller tredje man från att lida skada – inte vill att uppgifter ska visas i 1177 Journalen kan anteckningar göras under undantagna sökord eller motsvarande (beroende av system), så att den informationen filtreras bort och inte visas i 1177 Journalen. Verksamhetschef ska säkerställa att undantagna sökord endast används i undantagsfall och att det finns tillämpningsanvisningar lokalt. Se respektive tillämpningsbeskrivning per journalsystem.

Observera att undantagna sökord finns med på utskrifter/journalkopior och ska menprövas vid utlämnade av journalkopior.

4. Support/frågor

4.1. Teknisk support -invånare

Vid frågor om 1177 Journal ska patienten i första hand kontakta nationella supporten hos Inera. Antingen via supportformulär eller genom att ringa. Supporten är öppen dygnet runt.

Supportformulär:

<https://www.1177.se/Gotland/kontakt/kontakta-varlden/fragor-om--e-tjanster-pa-1177.se/kontakta-supporten--skriv-din-frag/>

Supporttelefon

0770-72 00 00

Om frågorna gäller innehållet i 1177 Journalen hänvisas patienten av 1177 support till aktuell vårdverksamhet.

4.2. Personalsupport

- **TakeCare**
Vid akuta frågor ring TakeCare-supporten 0498-26 81 13, annars maila takecarehalsamit@gotland.se
- **1177 rådgivningsstöd**
Maila support@inera.se eller telefon 0771- 25 10 10 knappval 2
- **Obstetrix**
Maila Obstetrixhalsamit@gotland.se

5. Hantering patienter med skyddade personuppgifter

5.1. Patienter med skyddade personuppgifter

Personer över 16 år med skyddade personuppgifter registrerade hos Skatteverket har åtkomst till journalinformation via 1177 Journalen.

Om ett barn under 16 år har skyddade personuppgifter så kan inte vårdnadshavare vara ombud och ta del av sitt barns journalinformation via 1177 Journalen.

Man bör vara observant på att det tar tid innan en sådan registrering utförs på Skatteverket. Är man osäker så ska direktåtkomst för vårdnadshavare tas bort, alternativt förseglas hela 1177 Journalen för barnet (t.o.m det datum barnet fyller 13 år). Observera att ställningstagande även behöver tas kring andra system/tjänster, ex Alltid öppet. Läs mer: STY-38513 Alltid öppet – övergripande rutin

TakeCare kunde tidigare inte visa information från patient med sekretessmarkering men från 2021-10-12 visas detta. Dock visas inte bokningar i journalöversikten för patient med skyddade personuppgifter.

6. Försegling – borttagande av patientens direktåtkomst

Den enskilde ska inte riskera att tvingas logga in i Journalen mot sin vilja vid exempelvis en hotsituation. För att förhindra detta finns det möjlighet att försegla Journalen. Då tas hela eller delar av patientens direktåtkomst till Journalen bort.

6.1. Försegling gjord av patienten själv – hela Journalen

Förseglingen görs i första hand direkt i 1177 Journalen av patienten själv. Då gäller förseglingen hela Journalen vilket innebär att ingen information skickas från anslutna journalsystem till Journalen. Journalen visar då meddelande ”Kontot ej tillgängligt” om patienten loggar in.

6.2. Försegling gjord av vården på patientens begäran – hela eller delar av Journalen

Patienter som inte själva har möjlighet att försegla sin journal eller om patienten vill försegla **delar** av sin journal (utvalda enheter och/eller specifika tidsperioder) ska kontakta sin mottagning och be om hjälp. Mottagningen hjälper då patienten att fylla i blankett BLA-09986 1177 Journalen – Försegling och ta bort försegling av patientens direktåtkomst – på patientens initiativ. Blanketten sedan skickas till eHälsa/MIT för hantering.

6.3. Försegling gjord av vården på initiativ av vården – hela eller delar av Journalen

Försegling av patientens journal kan även ske på initiativ av vården efter menprövning och beslut av verksamhetschef att informationen kan vara till men för patienten eller för tredje person. I dessa fall finns möjlighet att försegla hela Journalen men även möjlighet att försegla information från utvalda enheter och specifika tidsperioder. Blankett måste fyllas i, skrivas under av verksamhetschef och skickas till eHälsa/MIT som sedan utför förseglingen. I akuta situationer ringer man till 0498-26 81 13 för snabbare hantering.

BLA 09982 1177 Journalen – Försegling och ta bort försegling av patientens direktåtkomst – på sjukvårdens initiativ

6.4. Jourtid – försegling av Journalen vid akuta situationer

- Om situation uppstår under jourtid där det bedöms att patientens direktåtkomst till Journalen måste tas bort eller begränsas så kontaktas SF IT Servicedesk (Region Stockholm). Under beredskapstid förseglas hela 1177 Journalen och kontot på 1177 Vårdguidens e-tjänster låses. Nästkommande vardag ska verksamhetschef eller motsvarande fylla i blankett BLA-09982 1177 Journalen- Försegling och ta bort försegling av patientens åtkomst – på sjukvårdens initiativ och även ta ställning till om konton på 1177 Vårdguidens e-tjänster ska vara fortsatt låst. Blanketten BLA-26046 1177 Inloggningsportalen – Låsa/lås upp invånarens konto på 1177.se ska fyllas i. I blanketten anges hur direktåtkomsten ska begränsas, gärna i samråd med respektive support, blanketten skickas med internpost till eHälsa/MIT.

SFIT Beredskapsjour: 08-123 177 77.

Tider då detta nummer ska användas:

Måndag-torsdag	16:00 - 08:00
Fredag	från kl. 12:00
Helgdag	00:00 - 24:00

6.5. Hävning av försegling på patientens begäran

Patienter som vill häva försegling av Journalen uppsöker sin mottagning och får hjälp att fylla i blankett.

Personalen kontrollerar patientens identitet och bevittnar namnteckningen. Blanketten skickas sedan med internpost till eHälsa/MIT för hantering.

BLA-09986 1177 Journalen – Försegling och ta bort försegling av patientens direktåtkomst – på patientens initiativ

6.6. Hävning av försegling på vårdens begäran

Om personal efter menprövning bedömer att försegling i Journalen ska hävas ska blankett fyllas i och skickas till eHälsa/MIT för hantering.

BLA-09982 1177 Journalen- Försegling och ta bort försegling av patientens åtkomst – på sjukvårdens initiativ

7. Legal ställföreträdare

7.1. Legal ställföreträdare – Ge direktåtkomst

Legal ställföreträdare kan ges direktåtkomst som ombud för individer över 16 år. För detta krävs att tingsrättförordnande uppvisas. Av beslutet ska framgå att den legala ställföreträdaren har i uppgift att sörja för sin huvudman. Detta då Högsta förvaltningsdomstolen anser att patientdatalagen endast medger direktåtkomst från vårdgivare till patienten – inte till någon annan.

Använd blanketten BLA-26029 1177 Journalen – Direktåtkomst legal ställföreträdare

Personalen kontrollerar den legala ställföreträdarens identitet och bevittnar namnteckning.

Blanketten samt bifogat tingsrättsbeslut skickas med internpost till eHälsa/MIT.

7.2. Legal ställföreträdare - Hävning av direktåtkomst

Då förordnandet upphör är ombudet/legal ställföreträdare skyldigt att meddela vårdgivaren detta så att direktåtkomsten tas bort.

Använd blanketten BLA-26029 1177 Journalen – Direktåtkomst legal ställföreträdare

Blanketten skickas med internposten till eHälsa/MIT för hantering.

8. Direktåtkomst till minderårigs information i 1177 Journal

Vårdnadshavare kan läsa sitt barns journalinformation upp till att barnet är 13 år.

För barn mellan 13-16 år finns ingen direktåtkomst till 1177 Journal. För förlängd

direktåtkomst, se punkt *Förlängning av vårdnadshavares direktåtkomst i Journalen för barn 13-16 år*

8.1. Borttagande av vårdnadshavares direktåtkomst till barnets journal

Om det finns behov av skydd eller om man vill skydda barnets information i hälso- och sjukvårdsärenden, kan åtkomsten för vårdnadshavaren blockeras. När en vårdnadshavare blockeras tas ombudskopplingen bort mellan en vårdnadshavare och barnet. Då försvinner vårdnadshavares åtkomst till barnets information. Vårdshavaren kommer inte längre kunna agera ombud åt barnet via 1177. I och med att ombudskopplingen tas bort är barnet heller inte synligt på vårdshavarens startsida på 1177.

Den som bedömer att vårdnadshavare inte ska ha direktåtkomst till barnets information på 1177 ska kontakta verksamhetschef. Efter beslut av verksamhetschef ska blankett BLA-09985 1177 Journalen-Borttagande av direktåtkomst och hävning av borttagande för vårdnadshavare till barnets journalinformation (barn under 13 år) fyllas i. Blanketten skickas sedan med internpost till eHälsa/MIT för hantering. I akuta situationer ringer man till 0498-26 81 13 för snabbare hantering. Blankett måste dock alltid skickas in enligt ovan. Åtgärd ska utföras skyndsamt.

Observera att ställningstagande även behöver tas kring andra system/tjänster, ex Alltid öppet. Läs mer: STY-38513 Alltid öppet - Övergripande rutin

8.2. Jourtid – Borttagande av vårdnadshavares direktåtkomst vid akuta situationer

Om situation uppstår under jourtid där det bedöms att borttagande av vårdnadshavares direktåtkomst till Journalen är nödvändig så ringer ansvarig vårdpersonal till SLL IT

Om situation uppstår under jourtid där det bedöms vårdnadshavare direktåtkomst till Journalen måste tas bort så kontaktas SF IT Servicedesk (Region Stockholm).

Under beredskapstid förseglas hela 1177 Journalen och kontot på 1177 Vårdguidens e-tjänster låses. Nästkommande vardag ska verksamhetschef eller motsvarande fylla i blankett och i den ange hur direktåtkomsten ska begränsas, gärna i samråd med systemförvaltare eHälsa/MIT. Blanketten skickas med internpost till eHälsa/MIT. Verksamhetschef eller motsvarande ska även ta ställning till om konton på 1177 Vårdguidens e-tjänster ska vara fortsatt låst. Blanketten BLA-26046 1177 Inloggningsportalen – Låsa/lås upp invånarens konto på 1177.se ska fyllas i och skickas in.

SFIT Beredskapsjour: 08-123 177 77.

Tider då detta nummer ska användas:

Måndag-torsdag	16:00 - 08:00
Fredag	från kl. 12:00
Helgdag	00:00 - 24:00

8.3. Förlängning av vårdnadshavares direktåtkomst i 1177 Journal för barn 13-16 år

Behandlande vårdpersonal kan tillsammans med barnet och vårdnadshavare besluta om förlängning av vårdnadshavares direktåtkomst även efter 13 års ålder fram till dess att barnet fyller 16 år. Verksamhetschefen fattar det formella beslutet för den vårdverksamhet som hen

ansvarar för. Förlängd direktåtkomst kan vara aktuell när vårdnadshavaren långvarigt medverkar i vården av barnet, vid till exempel kronisk sjukdom, funktionshinder eller andra särskilda omständigheter. Vid beslutet ska barnets vilja respekteras. I de fall barnet inte kan uttrycka sin vilja ska verksamhetschefen säkerställa att barnet inte lider men av att vårdnadshavare har direktåtkomst till information från den aktuella vårdverksamheten. Den förlängda direktåtkomsten kan enbart förlängas fram till barnet fyller 16 år, efter det krävs det att man är legal ställföreträdare (läs mer i stycket legal ställföreträdare).

Verksamhetschefen skickar efter beslut blankett med begäran om förlängd direktåtkomst till eHälsa/MIT, dock längst till dess att barnet fyller 16 år.

8.4.Förlängd direktåtkomst för barn 13-16 år till sin egen journal

Det finns möjlighet att ge barn 13-16 år direktåtkomst. För detta krävs samtycke mellan verksamhetschef, barnet och vårdnadshavare. Verksamhetschefen fattar det formella beslutet för den vårdverksamhet som hen ansvarar för.

Använd blanketten BLA-09979 1177 Journalen – Direktåtkomst vårdnadshavare/barn 13 till 16 år

8.5.Hävning av direktåtkomst av journalinformation för barn 13-16

Den som bedömer att vårdnadshavare eller barnet inte längre ska ha direktåtkomst till 1177 Journalen (barn 13–16 år) ska kontakta verksamhetschef för den verksamhet/mottagning som direktåtkomsten gäller. Verksamhetschef skickar efter beslut blanketten

BLA-09979 1177 Journalen – Direktåtkomst för vårdnadshavare/barn 13–16 år till eHälsa/MIT för hantering.

9. Lagrum och styrande förutsättningar

Regelverk för den enskildes direktåtkomst till journalinformation i Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen Region Gotland har beslutats av Hälsa- och sjukvårdsnämnden Region Gotland.

Utöver detta ska följande lagar och författningar uppfyllas:

- ✓ Patientdatalagen (2008:355)
- ✓ Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
- ✓ SOSFS 2008:14 Socialstyrelsens föreskrifter om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården

10. Blanketter

- BLA-09982 1177 Journalen – Försegling och ta bort försegling av patientens direktåtkomst – på sjukvårdens initiativ
- BLA-09986 1177 Journalen – Försegling och ta bort försegling av patientens direktåtkomst – på patientens initiativ
- BLA-09985 1177 Journalen – Borttagning och hävning av borttagning för vårdnadshavare (barn under 13 år)
- BLA-09979 1177 Journalen – Direktåtkomst vårdnadshavare/barn 13 till 16 år
- BLA-26029 1177 Journalen – Direktåtkomst till legal ställföreträdare
- BLA-26046 1177 Inloggningsportal – Låsa/lås upp invånarens konto på 1177.se